

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-33

Chișinău

14 01 2013

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

Se prezintă spre examinare, în regim prioritar, proiectul de lege „Pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007”, elaborat de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 48 din 15 ianuarie 2013.

Anexă: Hotărârea Guvernului nr. 48 din 15 ianuarie 2013 – 2 ex.

Proiectul de lege pentru modificarea și
completarea Legii comunicațiilor electronice
nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007
în limbile de stat și rusă

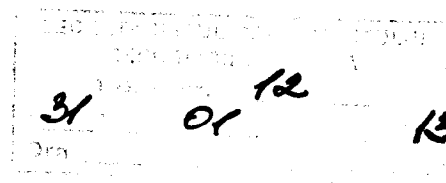
– 1 ex.

Nota informativă

– 1 ex.

Prim-ministru

Vladimir FILAT

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 48

din 15 ianuarie 2013

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI
din 15 noiembrie 2007**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Ministrul tehnologiei
informației și comunicațiilor

Ministrul justiției

VLADIMIR FILAT

Valeriu LAZĂR

Pavel Filip

Oleg Efrim

L E G E
pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor
electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51–54, art.155), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 se completează cu o nouă noțiune care va avea următorul cuprins:

„*resurse de spectru radio* – benzi sau subbenzi de frecvențe radio, frecvențe și/sau canale radio destinate pentru utilizare în radiocomunicații.”.

2. La articolul 7 alineatul (1), sintagma „Ministerul Dezvoltării Informaționale” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor”.

3. La articolul 9, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În vederea îndeplinirii prevederilor prezentei legi, Agenția colaborează cu organul central de specialitate, cu autoritatea de concurență națională, organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal și alte autorități publice, inclusiv prin furnizarea reciprocă a informațiilor necesare aplicării prevederilor legislației privind comunicațiile electronice, legislației în domeniul concurenței și legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Colaborarea între Agenție și autoritățile enumerate în prezentul alineat se efectuează conform delimitării de funcții și atribuții date prin lege.”

4. La articolul 20 alineatul (3) litera c), cuvintele „de cel puțin 6 luni” se înlocuiesc cu cuvintele „de 6 luni”.

5. La articolul 24, alineatul (11) se completează cu o nouă literă, e), cu următorul cuprins:

„e) licențelor, numărul cărora este limitat, ce se acordă pentru o perioadă de cel mult 5 ani, stabilită de Guvern, impusă de necesitatea asigurării continuității furnizării serviciilor de comunicații mobile, determinată de schimbarea destinației unor benzi de frecvențe radio ori reorganizarea utilizării acestora.”.

6. La articolul 31, alineatul (3) se completează cu o nouă literă, f), cu următorul cuprins:

„f) prin neexercitarea, pentru mai mult de 12 luni, a drepturilor conferite prin licență în scopul pentru care acestea au fost acordate ori în cazul în care exercitarea dreptului de utilizare este întreruptă, pe un termen mai mult de 12 luni, din motive imputabile titularului.”.

7. La articolul 32, alineatul (3) se completează cu o nouă literă, d¹), cu următorul cuprins:

„d¹) neadmiterea teaurizarii spectrului radio manifestată prin neutilizarea resursei alocate;”.

8. La articolul 38, alineatul (2) se completează cu o nouă literă, e), cu următorul cuprins:

„e) în cazul neutilizării mai mult de 12 luni a resurselor de spectru radio asigurate.”.

9. Articolul 78 se completează cu un nou alineat, (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹). Prevederile articolului 24 alineatul (11) lit.e) din prezenta lege se consideră valabile pe perioada anilor 2013-2014”.

Art.II. – Guvernul, în termen de 3 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007

Prezentul proiect este elaborat în vederea actualizării și completării Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007, precum și ajustării prevederilor acestei Legi la dispozițiile Directivelor Parlamentului European și a Consiliului nr. 2002/58/CE a din 12 iulie 2002, nr. 2006/24/CE din 15 martie 2006 și nr. 2009/140/CE din 25 noiembrie 2009.

Noile tehnologii digitale avansate sînt introduse la ora actuală în rețelele de comunicații electronice, ceea ce dă naștere la cerințe specifice de protecție a datelor cu caracter personal și a confidențialității utilizatorului.

Modificările propuse la art. 9 și 20 din Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 urmează să asigure un nivel înalt de protecție a datelor personale și a confidențialității utilizatorilor finali de servicii publice de comunicații electronice, precum și posibilitatea de intervenție efectivă a organului de control al prelucrărilor de date cu caracter personal - măsuri prevăzute la pct.38 al Programului Național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.130 din 24 februarie 2012.

Astfel, întru transpunerea prevederilor Directivei 2006/24/CE Articolul 9 alineatul (2) din Legea comunicațiilor electronice se expune într-o redacție nouă care stipulează colaborarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației inclusiv cu organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal și alte autorități publice prin furnizarea reciprocă a informațiilor necesare aplicării prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Concomitent, proiectul de lege propus prevede modificarea Art.20 alin.(3), litera c) prin care furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice sînt obligați să păstreze toate informațiile disponibile ce țin de rețeaua Internet pe un termen de 6 luni.

Modificările propuse la art. 24, 31, 32 și 38 din Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 urmează să asigure utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio prin neadmiterea, în corespundere cu prevederile art. 9, alin. (7) al Directivei 2009/140/CE, a tezurizării spectrului radio. Operarea modificărilor la art. 7 din Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 este necesară în legătură cu schimbarea denumirii Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

**Ministrul tehnologiei
informației și comunicațiilor**

Pavel FILIP

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 14/463 din 26.12 2012
La nr.01/2030 din 21 decembrie 2012

**Ministerul Tehnologiei Informației
și Comunicațiilor**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007.

Anexă: 2 (două) file.

Director

Viorel CHETRARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 a fost elaborat în vederea racordării cadrului legal la noile realități social-economice a societății. Promovarea proiectului este motivată și prin necesitatea armonizării cadrului normativ cu reglementările europene în domeniu.

d. Suficiența argumentării. Imperativul adoptării unui astfel de document reiese din necesitatea instituirii unor norme clare, menite să reglementeze și să ordoneze relațiile dintre persoanele implicate direct în implementarea prevederilor respectivei legi.

Principalele norme din proiect sunt cele ce se referă la asigurarea unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal și a confidențialității utilizatorilor finali de servicii publice de comunicații electronice, precum și cele care se referă la asigurarea utilizării eficiente a spectrului de frecvențe radio prin neadmiterea tezaurizării spectrului radio.

Vă informăm că în rezultatul analizei efectuate asupra proiectului, constatăm că acesta conține norme care ar reglementa inițierea, desfășurarea și lichidarea activității de întreprinzător. În opinia noastră, ținând cont de acest aspect, propunem ca proiectul legii să fie expediat pentru studiere și expunere de opinie în adresa Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Examinarea va releva în ce măsură normele sunt conforme cu principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, principii statuate expres prin prevederile Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006, precum și se va menționa dacă acestea nu pot fi calificate ca o restrângere a activității economice în domeniul comunicațiilor electronice prin efectuarea unei analize asupra efectelor ce vor surveni urmare a implementării prevederilor legii.

Menționăm acestea, deoarece, în special, normele care se propun a fi completate la art. 20, 24 și 31,

32 și 38 din Legea nr. 241/2007 au tangență cu activitatea de întreprinzător.

Spre exemplu, propunerea de completare a alin. (3) al art. 31 din Lege cu litera f) sau a alin.(2) din art. 38 cu litera e) a se reexamina prin prisma faptului dacă aceste norme vor asigura protecția persoanei deținătoare de licență de posibilele practici incorecte și abuzive din partea autorităților statului.

Totodată, a se analiza minuțios dacă aceste reglementări sunt proporționale cu impactul real al activității titularilor de licență, adică dacă este oportun ca statul, prin norme, să dispună direct la pierderea valabilității licenței în respectivele cazuri sau ar fi oportun ca persoana să piardă dreptul de utilizare a respectivelor frecvențe și nu a licenței.

Normele propuse nu fac vreo referire la autoritatea care va avea obligația de monitorizare a activității în domeniul comunicațiilor electronice. Prin prisma normelor propuse, considerăm că urmează a se atribui competențe bine delimitate în ceea ce privește asigurarea monitorizării utilizării frecvențelor respective. În acest scop, autoritatea să fie obligată să informeze deținătorul licenței sau a permisului tehnic despre faptul că acesta nu utilizează frecvența în conformitate cu destinația, utilizare care îi este asigurată prin conferirea dreptului prin licență, prin oferirea unui termen de remediere a situației și, totodată, prin informarea acestuia în vederea aplicării normelor legale respective în cazul în care nu se va conforma.

Astfel, este necesar implementarea unui sistem eficient și transparent de realizare, evidență și monitorizare în domeniul comunicațiilor electronice.

Aceasta va asigura o conlucrare eficientă prin crearea unui dialog între autoritățile statului și societatea civilă (în cazul dat, titularii de licență, de permis tehnic).

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Autorul în nota informativă nu a făcut o analiză asupra necesității alocării mijloacelor financiare pentru implementarea prevederilor proiectului prenotat.

În opinia noastră, în urma analizei normelor, considerăm că acestea nu necesită aprobarea mecanismului de acoperire financiară, deoarece proiectul nu presupune careva cheltuieli financiare din bugetul de stat la etapa implementării acestuia.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Art. I alin. (2) al proiectului –

Se propune completarea alin. (11) al art. 24 cu litera d) –

În accepțiunea noastră, redacția propusă a normei va crea dificultăți la aplicarea uniformă a acesteia în practică, deoarece nu este clar la ce face referire sintagma „stabilite de Guvern”, la licențele numărul cărora este limitat sau la stabilirea perioadei de până la 5 ani.

Totodată, recomandăm autorului a argumenta necesitatea acordării dreptului Guvernului de a stabili perioada de valabilitate a licenței și dacă această prerogativă ar putea fi considerată ca o ingerință în activitatea de licențiere din partea executivului. Considerăm că odată ce autoritățile de licențiere sunt stabilite expres prin Legea nr. 451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, nu este cazul a fi instituite norme care admit derogări și interpretări abuzive și care, totodată, instituie atribuții excesive.

Mai mult decât atât, utilizarea sintagmei "pentru o perioadă de cel mult 5 ani" denotă un caracter discreționar al acesteia, dat fiind faptul că autoritatea va putea emite decizia fără să se bazeze pe documente care ar justifica-o, precum și fără utilizarea unor criterii obiective.

Recomandarea: Considerăm ca termenul de valabilitate a licențelor să fie expres statuat în lege fără a permite careva interpretări ambigue care ar putea duce la apariția și manifestarea discreției din partea unor autorități publice.

Textul normei urmează a fi corelat cu prevederile Legii 451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, precum și cu normele Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării

transparenței.

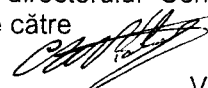
7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Vadim Curmei
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
26 Decembrie 2012

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cccec.md

24.12.12 Nr. 63/10391
La nr. 1433-1299/2 din 22 decembrie 2012

Ministerul Tehnologiei Informației
și Comunicațiilor

Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 privind comunicațiile electronice, parvenit spre avizare, relevăm următoarele.

Amendamentul propus la art.9 din Legea nominalizată ce vizează expunerea într-o nouă redacție a alin.(2) propunem a fi revizuit din punct de vedere terminologic întrucât nu corespunde terminologiei legislației în vigoare. Respectiv, sintagma „autoritatea pentru protecția concurenței” se va aduce în conformitate cu art.2 alin.(6) din Legea concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, unde este statuat că, *Consiliul Concurenței este autoritatea de concurență națională*. În aceeași ordine de idei, expresia „legislației cu privire la protecția concurenței” a se substitui cu sintagma „legislației din domeniul concurenței”.

La art.20 alin.(3) lit.c) se propune substituirea perioadei de păstrare a informațiilor ce țin de rețeaua Internet, care potrivit legii este de cel puțin 6 luni, cu termenul „de 6 luni”. Semnalăm că, reieșind din textul art.6 al Directivei 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE, **Statele membre se asigură că toate categoriile de date specificate la articolul 5 (dintre care și date privind accesul la Internet) se păstrează pe perioade de cel puțin șase luni și nu mai mult de doi ani de la data efectuării comunicației**. De subliniat că, obiectivul ajustării legislației naționale la cea europeană, urmează a fi atins prin transpunerea adecvată a prevederilor Directivelor europene, implicit prin obținerea Declarației de compatibilitate emisă de Centrul pentru armonizarea legislației ca urmare a întocmirii Tabelului de concordanță. Or, în conformitate cu pct.5 din Regulamentul Centrului de armonizare a legislației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 190 din 21 februarie 2007, de competența acestuia este de a se expune asupra proiectelor actelor normative, cu relevanță UE, elaborate de autoritățile administrației publice centrale, emițînd, în ultima instanță, declarația de compatibilitate a proiectului de act legislativ și normativ cu legislația comunitară.

Vis-a-vis de redacția defectuoasă a lit.e) cu care se propune a completa art.24 alin.(11) din legea comunicațiilor electronice, considerăm judicioasă elucidarea aspectului în raport cu care este prevăzută sintagma „stabilite de Guvern”. Or, textul actual este interpretabil, în sensul că, fie licențele, fie perioada de utilizare sunt stabilite de Guvern.

Subsidiar, întru asigurarea apărării depline a drepturilor fundamentale ale cetățenilor la respectarea vieții private și a comunicațiilor și la protecția datelor cu caracter personal ale acestora, opinăm imperioasă armonizarea integrală a Legii comunicațiilor electronice supusă amendamentelor cu legislația UE în domeniu, precum Directiva 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE și Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice).

Este esențial ca statele să adopte măsuri legislative pentru a se asigura că datele păstrate în temeiul prezentelor directive sunt furnizate autorităților naționale competente numai în conformitate cu legislația internă, respectând întru totul drepturile fundamentale ale persoanelor în cauză.

Suplimentar, întru asigurarea respectării normelor de tehnică legislativă, nota informativă se va redacta potrivit art.20 din cadrul Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Viceministru

Vladimir GROSU

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 233940 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI-04/3- 16843 .. 19. 12 2012

Ministerul Tehnologiei
Informației și Comunicațiilor

Cu referire la scrisoarea MTIC nr. 01/1949 din 05.12.2012, MAEIE a examinat proiectul *Legii pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007*, și în limitele competențelor sale funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții.

Natalia GHERMAN
Viceministru

2005, mun.Chișinău, str.Cosmonauților 7
tel.:(373 22) 26-25-24, fax: (373 22) 26-25-17, web: www.minfin.md

07.12.12 nr. 11-09/3999
La nr. 21/19.75.03.12.12.

*Ministerul Tehnologiei
Informației și Comunicațiilor*

Ministerul Finanțelor, cu referință la adresarea Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor nr.01/1925 din 03 decembrie 2012, a examinat proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007” și comunică lipsa de obiecții.

Viceministru

Maria Cărăuș

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

2005, mun.Chișinău, str.Cosmonauților 7
tel.: 22-66-29

19.12.2012 nr. 10-12-261
la nr. 01/1949 din 05.12.2012

Ministerul Tehnologiei
Informației și Comunicațiilor

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărîre a Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007” și, pe problemele ce țin de competența sa, comunică lipsă de propuneri și obiecții.

VICEMINISTRU

Maria CĂRĂUȘ

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 email: mai@mai.gov.md
pagina web: www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria Centrală IDNO 1006601000130

nr.22/28.7c' din 19 decembrie 2012
nr.01/1949 din 05 decembrie 2012

**Ministerul Tehnologiei Informației
și Comunicațiilor**

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007” și comunică despre lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

Ministru

Dorin RECEAN

MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

CAMERA DE LICENȚIERE

ЛИЦЕНЗИОННАЯ ПАЛАТА

Bd. Ștefan cel Mare, nr. 124 MD-2001, Chișinău
Tel./fax: 54-21-14, e-mail: licentiere@licentiere.gov.md
www.licentiere.gov.md

Бул. Штефан чел Маре, 124, MD-2001, Кишинев
Тел./факс: 54-21-14, e-mail: licentiere@licentiere.gov.md
www.licentiere.gov.md

Nr. 01/1990 din 13.12 2012

Ministerul Tehnologiei Informației și
Comunicațiilor al Republicii Moldova
MD-2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint. 134

Cu referire la scrisoarea nr. 01/1949 din 05.12.2012 privind examinarea Proiectului Hotărîrii de Guvern „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007”, comunicăm lipsa de propuneri și obiecții față de Proiectul nominalizat.

Director
Valentin GUZNAC

Ex: S. Muntean
Tel: 82 07 78

**CONSILIUL
CONCURENȚEI**

**СОВЕТ ПО
КОНКУРЕНЦИИ**

MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73
tel: (00 373 22) 27 45 65, 27 34 43

МД- 2001, Кишинев, бул. Штефан чел Марэ ии Сфынт, 73
тел: (00 373 22) 27 45 65, 27 34 43

18 decembrie 2012 Nr. DJ-07/ 40-102
la nr. 01/1949 din 05.12.2012

*Ministerul Tehnologiei Informației și
Comunicațiilor al Republicii Moldova*

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 17 decembrie 2012 a examinat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c), art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii Concurenței nr. 183 din 11.07.2012, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15.11.2007 și, în limitele competenței sale comunică despre lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

**Președintele
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE

Nr. 01-SJI/1086

13 decembrie 2012

la Nr. 01/1949 din 05.12.2012

Ministerul Tehnologiei Informației și
Comunicațiilor

Referitor la solicitarea Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (MTIC) nr. 01/1949 din 05.12.2012 de emitere a unui aviz cu privire la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007, în contextul implementării poziției 38 din Măsurile adiționale la Programul Național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, parodate prin Hotărârea Guvernului nr. 130 din 24 februarie 2012, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), în conformitate cu dispozițiile art. 21 din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, susține proiectul de lege și comunică următoarele propuneri.

Considerăm că pentru o armonizare adecvată a Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 la dispozițiile Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 *privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice*, este nevoie de **transpunerea Directivei 2009/136/CE¹**, în vederea asigurării unui **nivel înalt** de protecție a datelor personale și confidențialității utilizatorilor finali de servicii publice de comunicații electronice.

În contextul în care poziția 38 din Măsurile adiționale la Programul Național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize are ca sarcină și elaboarea unui proiect de Lege de modificare și completare a Legii privind prevenirea și combaterea criminalității informatice nr. 20-XVI din 3 februarie 2009, este important ca aceasta să vizeze **excluderea alin. (3) din art. 20 al Legii nr. 241/2007** și includerea acestui aliniat în Legea nr. 20/2009.

Propunerea dată se bazează pe faptul că alin. (3) din art. 20 al Legii nr. 241/2007 transpune în cadru legal național dispozițiile Directivei 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 *privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice*, precum și Capitolul 2 Secțiunea 2 “Drept procedural” din Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică², care au natura unor legi **procesual penale**³, or, ANRCETI nu este împuternicită să aplice legislația procesual penală.

Director

Sergiu SÎTNIC

Ex: Iurie GASNAȘ
tel: (022) 251 309

¹ prin care a fost revizuită Directiva 2002/58/CE

² ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 6-XVI din 2 februarie 2009

³ relevante în aceste sens sunt Hotărârea Curții Constituționale nr. 1 din 22 ianuarie 2008, precum și pct. 5 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 25 decembrie 2010

Nr. 01-SJ/1092

13 decembrie 2012

la Nr. _____

**Ministerul Tehnologiei Informației și
Comunicațiilor**

Referitor la solicitarea Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (MTIC) nr. 01/192 din 04.12.2012 de emitere a unui aviz cu privire la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 în scopul armonizării condițiilor privind disponibilitatea și utilizarea eficientă a resurselor de spectru radio, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), în conformitate cu dispozițiile art. 21 din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, susține proiectul de lege și comunică următoarele propuneri.

Referitor la propunerea de a include după lit. a) din alin. (11) din art. 24 al Legii nr. 241/2007, litera nouă, a¹), opinăm că este mai adecvat de a completa alin. (11) cu o literă nouă, e).

Totodată, propunem o redacție nouă a acestei litere:

„e) licențelor, numărul cărora este limitat, ce se acordă pentru o perioadă de cel mult 5 ani, stabilite de Guvern, impusă de necesitatea asigurării continuității furnizării serviciilor de comunicații mobile sau ocazionate de schimbarea destinației, ori reorganizarea utilizării unor benzi de frecvențe radio.”.

În vederea asigurării unei previzibilități a legii, este nevoie de o enumerare exhaustivă a cazurilor în care licențele, numărul cărora este limitat, să fie eliberate pentru un termen mai mic decât cel general.

În vederea evitării utilizării abuzive a spectrului radio fără a plăti taxă de stat pentru eliberarea licențelor, se propune de a completa lit. c) din alin. (11) al art. 24 din Legea nr. 241/2007 în final cu următorul text:

„cu posibilitatea prelungirii pe același termen o singură dată”.

Se propune o redacție nouă a lit. f) din alin. (3) al art. 31 din Legea nr. 241/2007:

„f) prin neexercitarea, pentru mai mult de 12 luni, a drepturilor conferite prin licență în scopul pentru care acestea au fost acordate ori în cazul în care exercitarea dreptului de utilizare este întreruptă, pe un termen mai mult de 12 luni, din motive imputabile titularului.”.

Pentru a garanta securitatea raporturilor juridice apărute în urma activității de licențiere ale ANRCETI.

Se propune o redacție nouă a lit. f) din alin. (3) al art.32 din Legea nr. 241/2007:

„f) evitarea utilizării ineficiente a spectrului radio sau evitarea teaurizării spectrului radio manifestată prin neutilizarea resursei limitate la nivelul alocării din licențe, atunci când măsura este necesară pentru asigurarea unei concurențe efective pe piață sau pentru eliminarea unor bariere la intrarea pe piață, care au ca efect restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței.”.

Este conform art. 9 alin. (4) lit. c) și alin. (7) din Directiva 2002/21/CE, în redacția Directivei 2009/140/CE.

Se propune o redacție nouă a lit. e) din alin. (2) al art.38 din Legea nr. 241/2007:

„e) în cazul neutilizării mai mult de 12 luni a resurselor de spectru radio asignate.”.

Dat fiind faptul că termenul de 6 luni este insuficient pentru lansarea serviciilor. Totodată, potrivit Condițiilor de licență de utilizare a spectrului radio obligația de lansare a serviciilor este de 12 luni.

Director

Sergiu SÎTNIC

MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2033, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Pagina web: www.mec.gov.md

МД-2033, Кишинэу, Пяца Марий Адунэрь Национале, 1
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Веб страница: www.mec.gov.md

20. 12 - 2012 nr. 04/1-67021

La nr. _____ din _____ 20 _____

Ministerul Tehnologiei
Informației și Comunicațiilor

Ref: la nr.01/1925 din 03.12.2012

Ministerul Economiei a examinat proiectul Hotărîrii de Guvern „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007”, precum și proiectul de lege propriu-zis și comunică următoarele obiecții și propuneri:

La proiectul de hotărîre de Guvern:

Proiectul necesită a fi revizuit prin prisma normelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.52 al Legii prenotate, în clauza de emitere a proiectului hotărîrii de Guvern, înaintat spre examinare, urmează a fi indicat temeiul legal de emitere a actului normativ.

La art.I din proiectul de lege:

Pct.1: Nu este clar raționamentul prevederilor invocate, reieșind din faptul că sintagma „frecvențe și/sau canale radio” nu se regăsește expres în textul Legii nr.241/2007.

Pct.4: De a exclude sintagma „în cazurile stabilite de Guvern”.

De menționat că potrivit prevederilor Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451-XV din 30.07.2001, doar în lege se stabilesc condițiile, termenii de valabilitate, procedura de licențiere și cu atât mai mult domeniile (cazurile) de licențiere. Astfel este necesar a stabili expres în Legea nr.241/2007 cazurile când licențele a căror număr este limitat au un termen de valabilitate de pînă la 15 ani.

Pct.5 și 7: Clauzele aferente modificărilor la art.31 și 38 din Legea nr.241/2007 au impact asupra activității de întreprinzător, respectiv se impune necesară elaborarea actului de Analiză a impactului de reglementare după cum este prevăzut în art.13 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235-XVI din 20.07.2006

Pct.6: Este necesar a stabili în cadrul Legii nr.241/2007 care este „volumul de spectru radio” maxim pe care îl poate deține un singur furnizor sau de indicat referința la o normă legală care ar stabili acest volum.

Viceprim-ministru,
ministru al economiei

Valeriu Lazăr

00042062

MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2033, Chişinău, Piaţa Mare, Adunări Naţionale, I
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: minconcom@mec.gov.md
Pagina web: www.mec.gov.md

MD-2033, Кишинэу, Пяца Марий Адунэрь Національ, I
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64
E-mail: minconcom@mec.gov.md
Веб-страница: www.mec.gov.md

dd - dd - 2012 nr. 17 - 6720

**Ministerul Tehnologiei Informaţiei şi Comunicaţiilor
(MTIC)**

Ref: la nr. 01/1949 din 05 decembrie 2012

Ministerul Economiei a examinat proiectul hotărîrii de Guvern „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea şi completarea Legii comunicaţiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007” şi Vă comunică susţinerea proiectului fără obiecţii.

Viceministru

Octavian CALMÎC

14.12.12 Nr. 191/12
La nr. 01/1949 din 05.12.12

Ministerul Tehnologiei Informației
și Comunicațiilor

Cu referire la scrisoarea Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor nr. 01/1949 din 5 decembrie 2012, vizând proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007”, Centrul de Armonizare a Legislației vă comunică următoarele.

Setul de documente prezentat Centrului este unul incomplet. Astfel, conform cerințelor legale referitoare la promovarea actelor armonizate cu *acquis*-ul UE, stabilite în Regulamentul privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1345 din 24 noiembrie 2006, este imperativă întocmirea Tabelului de concordanță, care reprezintă un act obligatoriu pentru aprecierea compatibilității unui act normativ național cu legislația UE și care constituie temei al analizei proiectului, pentru emiterea ulterioară a Declarației de compatibilitate. Prin urmare, constatăm imposibilitatea expertizei compatibilității proiectului național cu prevederile Directivei 2002/58/CE din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) și Directivei 2006/24/CE din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE (acte transpuse potrivit Notei Informative la proiect), în măsura în care lipsește Tabelul de concordanță.

Totodată, remarcăm faptul că, acest proiect a fost inclus în Planul Național de Armonizare a Legislației pentru anul 2011, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1210 din 27 decembrie 2010, însă nu a fost executat în termenii stabiliți. Astfel, potrivit PNAL 2011, proiectul național urma să transpună în legislația națională, pe lângă Directivele 2002/58/CE și 2006/24/CE, următoarele acte UE: Directiva 2002/19/CE din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul), Directiva 2002/20/CE din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), Directiva 2002/21/CE din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru) și Directiva 2002/22/CE din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal), or, potrivit Notei Informative, proiectul național transpune doar Directiva 2002/58/CE și Directiva 2006/24/CE. De asemenea, ținem să evidențiem că Directivele – 2002/19/CE, 2002/20/CE, 2002/21/CE și 2002/22/CE – sunt incluse în Capitolul „Servicii de telecomunicații” din cadrul Acordului de instituire a Zonei de Liber Schimb RM-UE, precum și în Capitolul „Societatea informațională” din Acordul de Asociere RM-UE, în care este inclusă și Directiva 2002/58/CE.

Referitor la scrisoarea nr. 01/1925 din 3 decembrie 2012, vizând proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007”, menționăm că acesta nu prezintă relevanță UE și, respectiv, nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate a Centrului. În același timp, atragem

Nr. 04.10.03/4514
14.12.12
La nr. _____ din _____

Dlui Pavel FILIP,
Ministru Tehnologiei Informației și
Comunicațiilor al Republicii Moldova

Stimate Domnule Ministru,

Prin prezenta, vă comunicăm că am luat cunoștință cu proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007.

În acest context, menționăm că S.A. „Moldtelecom” salută inițiativa Guvernului Republicii Moldova de a modifica unele clauzele ale Legii menționate.

Totodată, specificăm că în prezent nu avem obiecții asupra conținutului clauzelor Legii propuse spre modificare.

Cu respect,

Vitalie IURCU
Director general

I.M. Orange Moldova S.A.
IDNO 1003600106115
Str. Alba Iulia 75, MD-2071 Chisinau
Republica Moldova
Capital social 179499609 lei
Administrator Climoc Liudmila
www.orange.md

Dlul Pavel FILIP
Ministru al Tehnologiilor Informaționale și
Comunicațiilor

Subiect: Proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice

Stimate Domnule Ministru,

Orange Moldova a examinat proiectul Legii menționat mai sus, prezentat pentru consultare cu scrisoarea MTIC nr. 01/1949 din 05 decembrie 2012.

În legătură cu aceasta, Vă atragem atenția că termenele de păstrare a informațiilor, prevăzute în penultima frază a art. 20 alin. (3) lit. c), atât în redacția actuală, cât și în cea propusă în proiectul în cauză, deviază de la cerințele stabilite la art. 6 al Directivei 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate și prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețelele de comunicații publice. În plus, stabilirea doar a termenului maxim de păstrare a informațiilor face posibilă situația în care furnizorii nu vor păstra deloc informațiile ce țin de serviciile de acces la Internet, ceea ce probabil va stârni nemulțumirea organelor de urmărire penală.

În acest context, propunem expunerea acestei fraze în următoarea redacție: „Informațiile specificate mai sus se păstrează pe perioade de cel puțin șase luni și nu mai mult de doi ani de la data efectuării comunicației”.

De asemenea, Vă amintim că anterior Orange Moldova a mai prezentat un aviz la un proiect de Lege similar, propus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și prezentat pentru consultare de MTIC cu scrisoarea nr. 01/1675 din 12 octombrie 2012.

În acest aviz (scrisoarea nr. 4876 din 26 octombrie 2012), am prezentat mai multe propuneri de racordare a legislației Republicii Moldova din domeniul protecției datelor cu caracter personal în sectorul comunicațiilor electronice la legislația comunitară de specialitate. Cu regret, MTIC nu a oferit încă un răspuns la aceste propuneri. Totodată, ținem să remarcăm că lipsa reglementărilor în cauză creează o situație de incertitudine, când furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului nu-și cunosc exact drepturile și obligațiile, fapt care impune constrângeri excesive și nejustificate în activitatea de întreprinzător și nu asigură o protecție adecvată abonaților.

În baza celor expuse, solicităm respectuos că proiectul de față să fie modificat și completat și ținând cont de propunerile Orange Moldova făcute în avizul menționat.

Rămânem la dispoziția Dvs. pentru a oferi asistența necesară în acest sens.

Cu respect,

Liudmila CLIMOC
Director General

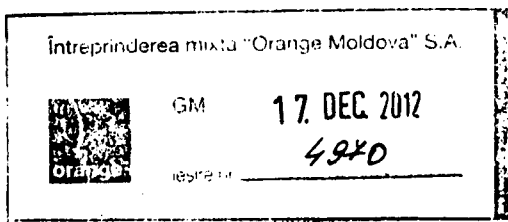
Întreprinderea mixtă "Orange Moldova" S.A.	
	GM 17. DEC. 2012
	4967

I.M. Orange Moldova S.A.
IDNO 1003600106115
Str. Alba Iulia 75, MD-2071 Chisinau
Republica Moldova
Capital social 179499609 lei
Administrator Climoc Liudmila
www.orange.md

Dlul Pavel FILIP
Ministru al Tehnologiilor Informaționale și
Comunicațiilor

Copie: Dlul Sergiu SÎTNIC
Director
ANRCETI

Subiect: Proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice

Stimate Domnule Ministru,

Orange Moldova a examinat proiectul menționat mai sus, propus spre consultare cu scrisoarea MTIC nr. 01/1925 din 03 decembrie 2012, și consideră inoportună adoptarea lui, din următoarele motive.

1. Orange Moldova nu susține completarea art. 24 alin. (11) cu litera a¹), pe motiv că această normă ar anula practic litera a), care garantează un termen minim de valabilitate de 15 ani pentru licențele de utilizare a spectrului radio numărul cărora este limitat. Luând în considerare faptul că asemenea licențe sunt eliberate contra unor taxe foarte mari și investițiile necesare pentru îndeplinirea condițiilor de licență (acoperire, etc.) sunt la fel foarte mari, considerăm necesară garantarea prin lege a unui termen minim de valabilitate a licenței, suficient pentru amortizarea investițiilor.

Înțelegem că completarea în cauză este determinată de expirarea licenței GSM a Orange Moldova anul viitor și de necesitatea de a elibera acestuia o licență nouă pe o perioadă de 20 luni până când va fi organizat un concurs pentru asignarea întregului spectru GSM, așa cum prevede proiectul Programului național de management a spectrului radio. Articolul 24 alin. (11) lit. d) permite eliberarea unei asemenea licențe, la solicitarea titularului, și Orange Moldova este dispusă să facă o asemenea solicitare. În acest scop, Guvernul ar putea adopta o hotărâre prin care să recomande Agenției eliberarea unei asemenea licențe Orange Moldova și să stabilească taxa pentru eliberarea acesteia. De pildă:

„1. Se recomandă Agenției ca, la expirarea licenței pentru prestarea serviciilor de telefonie celulară mobilă, standardul GSM, eliberate Î.M. „Orange Moldova” S.A., să elibereze ultimei, prin încredințare directă, o nouă licență de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio care fac obiectul licenței care expiră, cu termenul de valabilitate de 20 luni [sau până la eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în benzile de frecvențe 900MHz și 1800 MHz pe bază de concurs, organizat și desfășurat de Agenție în termenii prevăzuți de Programul național de management a spectrului radio, aprobat de Guvern].

2. Taxa pentru eliberarea licenței noi va fi stabilită în mărime de 888889 dolari S.U.A. [sau mărimea unei părți din taxa achitată pentru licența care expiră, proporționale cu termenul de valabilitate a licenței noi].”

2. Orange Moldova nu susține completarea art. 31 alin. (3) cu litera f). Pe de o parte, revocarea de drept a licenței de utilizare a resurselor de spectru radio este incompatibilă cu art. 10 al Directivei privind autorizarea, în redacția Directivei 2009/140/CE. Ultima prevede un șir de garanții procesuale pentru titularii de licență, cum ar fi dreptul titularului de licență de a fi notificat despre

faptul că autoritatea de reglementare a constatat nerespectarea acestei obligații, de a-și exprima punctul său de vedere într-un termen rezonabil și de a remedia încălcarea într-un termen rezonabil.

Pe de altă parte, revocarea de drept ar crea o situație de incertitudine juridică, când un drept s-ar considera anulat fără să existe un act constatator care să confirme survenirea condiției pentru anularea dreptului. Ca rezultat, ar putea apărea mai multe neclarități legate de faptul cum trebuie aplicată această normă. De pildă, cum de procedat dacă titularul de licență a început totuși sau a continuat utilizarea resurselor de spectru radio după expirarea termenului de un an de neutilizare, înainte ca să existe o reacție din partea autorității de reglementare la expirarea acestui termen. În lipsa unei asemenea reacții, acest titular ar putea să lanseze o rețea și să deservească o bază de clienți, după care brusc să piardă totul. De asemenea, nu este clar dacă termenul de un an este cumulativ sau continuu, dacă se revocă toate resursele de spectru radio asigurate prin licență sau doar cele care nu au fost utilizate, dacă licența se revocă și atunci când resursele nu au putut fi utilizate din motive ce nu depind de voința titularului. În plus, sintagma „resurse de spectru radio alocate în perioada de valabilitate a licenței” nu poate fi aplicată resurselor asigurate conform noului regim de licențiere, deoarece pentru fiecare asemenea resursă se eliberează o licență nouă.

Presupunem că intenția de a introduce această normă este determinată de dorința de a soluționa problema resurselor de spectru radio asigurate Eventis Mobile. În opinia Orange Moldova, asemenea completare ar fi inutilă din această perspectivă, deoarece nu ar avea efect retroactiv și nu ar putea fi aplicată licențelor eliberate până la intrarea în vigoare a completării. Totodată, considerăm că art. 31 alin. (2) lit. b) al Legii comunicațiilor electronice permite revocarea licenței eliberate acestei întreprinderi.

Obligația de a folosi canalele sau frecvențele radio asigurate prin licență poate fi prevăzută în condițiile de licență, iar art. 31 alin. (2) lit. b) ar permite revocarea dreptului de utilizare a canalelor sau frecvențelor respective în cazul neremedierii în termenul stabilit a neconformității.

3. Orange Moldova nu susține completarea art. 32 alin. (3) cu litera f). În primul rând, nu este stabilit volumul de spectru maxim admisibil și nici cine îl va stabili, fapt care creează o situație de incertitudine juridică și condiții pentru abuzuri. În al doilea rând, nu este clar dacă asemenea restricție ar avea efect retroactiv, în sensul că Orange Moldova va trebui să renunțe la o parte din spectrul deja asignat. De asemenea, nu este clar dacă Orange Moldova va putea obține o nouă licență pentru întreg spectrul GSM deținut la moment până la organizarea concursului prevăzut de proiectul Programului național de management a spectrului radio. În al treilea rând, sintagma „un furnizor” nu acoperă situația în care resursele sunt concentrate în posesia mai multor furnizori care fac parte din același grup.

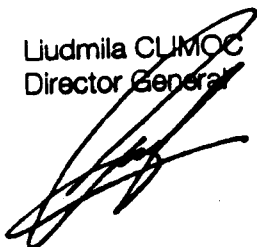
În acest context, se propune ca Guvernul să prevadă în proiectul Programului național de management a spectrului radio care vor fi aceste restricții și că asemenea restricții vor intra în vigoare la data la care se vor organiza concursurile pentru asignarea spectrului respectiv.

4. Orange Moldova nu susține completarea art. 38 alin. (2) cu litera e). Obligația de a folosi frecvențele asigurate prin permisul tehnic poate fi prevăzută în condițiile permisului, iar art. 38 alin. (2) lit. d) ar permite anularea acestuia pentru depășirea termenului de remediere a neconformității.

Rămânem la dispoziția Dvs. pentru a oferi orice explicații suplimentare necesare în acest sens.

Cu respect,

Liudmila CLIMOC
Director General

Stimate Dle Filip,

Prin prezenta, dorim să aducem la cunoștință ca am făcut cunoștință cu Proiectul Hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15.11.2007. În acest context, menționăm următoarele recomandări:

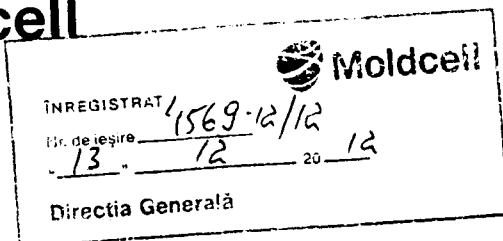
- I. *Referitor la propunerea de a se expune în redacție nouă art. 9, al. 2 al Legii 241/2007:*
În conformitate cu prevederile Legii comunicațiilor 241/2007, în cadrul Legii în articole special dedicate, sunt indicate limitele și metodele de colaborare a ANRCETI cu organul central de specialitate și cu autoritatea de protecție a concurenței. Reieșind din acest context, este clar din ce cauză în alineatul 2 al art. 9 al Legii se specifică suplimentar colaborarea cu aceste autorități. Astfel, din motivul că în cadrul Legii nu se specifică o colaborare specială cu autoritatea de protecție a datelor cu caracter personal, considerăm că în Lege este suficient faptul că este indicat că ANRCETI colaborează cu autoritățile publice, din cadrul cărora face parte și autoritatea de protecție a datelor cu caracter personal.
- II. *Referitor la propunerea de a se modifica art.20, al. 3, lit. c) prin substituirea sintagmei "de cel puțin 6 luni" cu sintagma "6 luni" dorim să menționăm :*
  - a. În conformitate cu prevederile articolului 20 lit. c), se stipulează că "Informațiile ce țin de serviciile de telefonie mobilă sau fixă vor fi păstrate o perioadă de cel puțin un an, iar cele ce țin de rețeaua Internet - de cel puțin 6 luni." Observăm că legea delimitează 2 categorii de termene de păstrare a datelor cu caracter personal "de cel puțin un an" și "de cel puțin 6 luni" în dependență de tehnologia de comunicații implicată la deservirea utilizatorului. Astfel, pentru armonizarea prevederilor articolului dat, considerăm că în cazul în care se modifică termenul de păstrare a datelor personale în cazul rețelei de internet, atunci acesta e necesar să fie modificat și pentru păstrarea datelor și pentru serviciile de telefonie fixă și mobilă. Din aceste considerente, propunem suplimentar, substituirea sintagmei "de cel puțin un an" cu sintagma "un an".
  - b. Totodată, dorim să menționăm, că modificarea termenilor din al. 3, lit. c) al art. 20 al Legii comunicațiilor 241/2007 e necesar să fie coroborată cu prevederile art. 7, al. 1, lit. f) al Legii privind prevenirea și combaterea criminalității informatice din 03.02.2009 ce stabilește că furnizorul este obligat să asigure monitorizarea, supravegherea și păstrarea datelor referitoare la trafic, pe o *perioadă de cel puțin 180 de zile calendaristice*, pentru identificarea furnizorilor de servicii, utilizatorilor de servicii și a canalului prin al cărui intermediu comunicația a fost transmisă

În speranța că recomandările noastre vor fi utile, dorim să aducem asigurările noastre că suntem deschiși la dialog.

Cu profund respect,

Mehmet Barkin SEÇEN
Director General Î.M. "MOLDCELL" S.A

Ex: Natalia Mihalache, tel. 079400039

Dlui Pavel Filip

Ministrul Tehnologiei Informației

și Comunicațiilor al RM

Stimate Dle Filip,

Prin prezenta, dorim să aducem la cunoștință ca am făcut cunoștință cu Proiectul Hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15.11.2007. În acest context, menționăm că susținem inițiativa MTIC de perfecționarea a cadrului legal și pentru a se asigura corectitudinea acestui proces să aducem la cunoștință următoarele recomandări:

- I. În conformitate cu art. 13 al Legii 235/2006 și art. 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative prevăd obligația fundamentării proiectului de act legislativ. Astfel, la elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include:
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului*, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
  - *referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare* și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză;
  - *fundamentarea economico-financiară* în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.
  - *actul de analiză a impactului de reglementare*, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.

Reieșind din aceste prevederi legale, considerăm necesar a se include în Nota informativă toate argumentările necesare expuse mai sus, pentru a se evita așa întrebări cum ar fi (de ex.): din ce considerente s-au stabilit termenii de 1 an/6 luni pentru anularea Licenței/Permisului tehnic în caz de neutilizare a resurselor de spectru radio? Dacă este o analiză care reflectă repercursiunile și beneficiile acestei prevederi pentru piața de comunicații electronice?

II. Referitor la conținutul Proiectului, dorim să menționăm următoarele:

- a. La propunerea ce se referă la: Al. 11, litera a¹ "licențelor de utilizare a resurselor de spectru radio eliberate în situația în care numărul de licențe este limitat, pentru care termenul de valabilitate este de pînă la 15 ani în cazurile stabilite de Guvern." Referitor la această prevedere dorim să menționăm că, această normă reglementează în esență modul de inițiere și desfășurare a activității de întreprinzător în domeniul comunicațiilor în bază de licență. În conformitate cu art. 14 al Legii 235/2006 Normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, se stabilesc prin legi. Astfel, considerăm că: stabilirea unor posibilități de excepții de la regula stabilită prin lege, ce vor putea fi aprobate prin acte normative ale Guvernului va contraveni:

Despre companie

ÎM Moldcell SA
Str. Belgrad, 3, Chișinău, Moldova
Cod fiscal (IDNO) 1002600046027
Cod TVA 0303561
Mărimă capital social 176403000 lei
Administrator Mehmet Barkin Seçen

Date de contact

Tel. (+373) 22 206 206
Fax (+373) 22 206 207
www.moldcell.md

Adresă fizică / juridică

Moldcell
Str. Belgrad, 3, MD-2060,
Chișinău, Moldova

- ✓ principiilor generale de reglementare (subordonării actelor normative), conform cărora nu se admite efectuarea unor derogări de la actele legislative prin norme secundare;
- ✓ principiului previzibilității în reglementarea în activitatea de antreprenor, art. 5 al Legii 235/2006;
- ✓ și principiului reglementării materiale și procedurale a desfășurării activității de întreprinzător, art. 14 Legii 235/2006 ce stabilește că autoritățile administrației publice nu sînt în drept să adopte norme primare pentru reglementarea inițierii, desfășurării și lichidării afacerii.

Reieșind din cele menționate propunem excluderea acestei prevederi din Proiect.

b. La propunerea ce se referă prin introducerea literei f) la al. 3, articolul 31 al Legii comunicațiilor "în cazul neutilizării timp de un an de zile a resurselor de spectru radio alocate în perioada de valabilitate a licenței" dorim să menționăm că prin această normă se dorește stabilirea regulii conform căreia furnizorul de comunicații pierde Licența în cazul în care nu utilizează resursele de spectru. Credem că această prevedere necesită a revizuită din motivul că în redacția actuală contravine art. 11 al Legii 235/2006 conform căruia:

- În cazul în care, după obținerea documentului oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control constată neîndeplinirea unor condiții importante prevăzute pentru eliberarea licenței/autorizației, nu va putea anula documentul, ci va notifica titularului, în cel mult 3 luni de la data expirării termenului legal pentru emiterea licenței/autorizației, neregularitățile constatate, modul de remediere a tuturor deficiențelor identificate, termenul în care titularul trebuie să respecte această obligație și care nu poate fi mai mic de 30 de zile.
- Autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va anula documentul oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, acordat conform prezentei legi, dacă va constata neîndeplinirea unor condiții care aduc o gravă atingere interesului public, securității naționale, ordinii sau sănătății publice și care nu pot fi remediate sau dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termenul stabilit la alin. (6).

Reieșind din cele menționate, propunem a se revede această prevedere prin prisma faptului că furnizorul poate să piardă numai dreptul la utilizarea a resurselor ce nu le utilizează. Totodată va fi necesar a se stabili organul competent care va monitoriza neutilizarea, procedura prin care se va constata acest fapt și efectele juridice ale acestor constatări, procedura retragerii dreptului de utilizare a unui anumit resurs, dreptul furnizorului la opozabilitate și la rambursarea mijloacelor bănești achitate pentru perioada ulterioară retragerii dreptului de utilizare a resurselor vizate.

c. La propunerea ce se referă prin introducerea literei f) la al. 3, articolul 32 al Legii comunicațiilor "ne admiterea concentrării în posesia unui furnizor a unui volum de spectru radio nu mai mare decît cel stabilit". Redacția actuală a acestei prevederi nu corespunde ideii "de principiu" a tehnicii legislative, care trebuie să fie o normă generală și diriguitoare, ci seamănă a fi un mecanism de aplicare a principiului de gestionare eficientă a spectrului radio, prevăzut la art.7 al Legii comunicațiilor. Totodată, în conformitate cu lit. a) art. 19 al Legii Legii 780/2001 "fraza se construiește conform normelor gramaticale, astfel încît să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat". Redacția actuală generează un șir de întrebări și permite interpretarea echivocă a

termenului de "concentrare de spectru" fiindcă nu este stabilit cine stabilește și care sunt criteriile după care se stabilește "concentrarea" și când se consideră "concentrare" care cade sub incidența acestei norme? Care este procedura stabilirii concentrării și care sunt efectele juridice ale acestui fapt? Cum e posibil ca un furnizor să concentreze spectrul dacă acesta este acordat de autoritățile împuternicite ale statului și după niste reguli clar definite? Care este practica europeană la această întrebare?

Reieșind din cele expuse, propunem revizuirea acestei norme.

- d. La propunerea ce se referă prin introducerea literei e) la al. 2, art. 38 al Legii comunicațiilor sunt aceleași comentarii ca la lit. (b) din scrisoare (propunerea ce se referă la litera f) la al. 3, articolul 31 al Legii comunicațiilor).

În speranța că recomandările noastre vor fi utile, dorim să aducem asigurările noastre că suntem deschiși la dialog.

Cu profund respect,

Mehmet Barkin SEÇEN
Director General
Î.M. "MOLDCELL" S.A.

Ex: Natalia Mihalache, tel. 079400039

SINTEZA
recomandărilor/avizelor parvenite de la sectorul privat
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007

Nr.	Autorul recomandării, avizului	Conținutul recomandărilor, obiecțiilor	Opinia și argumentele MTIC
1.	ÎM Moldcell SA	<p>La Nota informativă: În conformitate cu art. 13 al Legii 235/2006 și art. 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative prevăd obligația fundamentării proiectului de act legislativ. Astfel, la elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>condițiile ce au impus elaborarea proiectului</i>, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări; - <i>referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare</i> și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză; - <i>fundamentarea economico-financiară</i> în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. - <i>actul de analiză a impactului de reglementare</i>, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului. <p>Reieșind din aceste prevederi legale, considerăm necesar a se include în Nota informativă toate argumentările necesare expuse mai sus, pentru a se evita așa întrebări cum ar fi (de ex.): din ce considerente s-au stabilit termenii de 1 an/6 luni pentru anularea Licenței/Permisului tehnic în caz de neutilizare a resurselor de spectru radio? Dacă este o analiză care reflectă repercursiunile și beneficiile acestei prevederi pentru piața de comunicații electronice?</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Nota informativă a fost completată cu argumentări respective.</p>
		<p>La propunerea ce se referă la modificarea alin. (11) din art. 24 prin includerea literei a¹ „licențelor de utilizare a resurselor de spectru radio eliberate în situația în care numărul de licențe este limitat, pentru care termenul de valabilitate este de pînă la 15 ani în cazurile stabilite de Guvern.” Referitor la această prevedere dorim să menționăm că, această normă reglementează în esență modul de inițiere și desfășurare a activității de întreprinzător în domeniul comunicațiilor în bază de licență. În</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Urmare a obiecției în cauză a ÎM Moldcell SA, prevederile respective au fost excluse din proiect. Totodată MTIC a acceptat propunerea expusă în avizul ANRCETI nr.01-SJ/1092 din 13.12.2012 privind completarea alin. (11) din art. 24 cu o literă</p>

		<p>conformitate cu art. 14 al Legii 235/2006 Normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, se stabilesc prin legi. Astfel, considerăm că: stabilirea unor posibilități de excepții de la regula stabilită prin lege, ce vor putea fi aprobate prin acte normative ale Guvernului va contraveni:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ principiilor generale de reglementare (subordonării actelor normative), conform cărora nu se admite efectuarea unor derogări de la actele legislative prin norme secundare; ✓ principiului previzibilității în reglementarea în activitatea de antreprenor, art. 5 al Legii 235/2006; ✓ și principiului reglementării materiale și procedurale a desfășurării activității de întreprinzător, art. 14 Legii 235/2006 ce stabilește că autoritățile administrației publice nu sînt în drept să adopte norme primare pentru reglementarea inițierii, desfășurării și lichidării afacerii. <p>Reieșind din cele menționate propunem excluderea acestei prevederi din Proiect.</p> <p>La propunerea ce se referă la modificarea alin. (3) din art. 31 prin introducerea literei f) „în cazul neutilizării timp de un an de zile a resurselor de spectru radio alocate în perioada de valabilitate a licenței” dorim să menționăm că prin această normă se dorește stabilirea regulii conform căreia funizorul de comunicații pierde Licența în cazul în care nu utilizează resursele de spectru. Credem că această prevedere necesită a revizuită din motivul că în redacția actuală contravine art. 11 al Legii 235/2006 conform căruia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În cazul în care, după obținerea documentului oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control constată neîndeplinirea unor condiții importante prevăzute pentru eliberarea licenței/autorizației, nu va putea anula documentul, ci va notifica titularului, în cel mult 3 luni de la data expirării termenului legal pentru emiterea licenței/autorizației, neregularitățile constatate, modul de remediere a tuturor deficiențelor identificate, termenul în care titularul trebuie sa respecte această obligație și care nu poate fi mai mic de 30 de zile. - Autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va anula documentul oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, acordat conform prezentei legi, dacă va constata neîndeplinirea unor condiții care aduc o gravă atingere interesului public, securității 	<p>nouă în următoarea redacție: „e) licențelor, numărul cărora este limitat, ce se acordă pentru o perioadă de cel mult 5 ani, stabilite de Guvern, impusă de necesitatea asigurării continuității furnizării serviciilor de comunicații mobile, ocazionate de schimbarea destinației unor benzi de frecvențe radio ori reorganizarea utilizării acestora.”.</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Urmare a obiecției în cauză, precum și a obiecției ANRCETI la același punct din proiect MTIC a acceptat propunerea expusă în avizul ANRCETI nr.01-SJ/1092 din 13.12.2012 privind expunerea lit. f), cu care se completează alin. (3) al art. 31 din Legea nr. 241/2007, în următoarea redacție:</p> <p>„f) prin neexercitarea, pentru mai mult de 12 luni, a drepturilor conferite prin licență în scopul pentru care acestea au fost acordate ori în cazul în care exercitarea dreptului de utilizare este întreruptă, pe un termen mai mult de 12 luni, din motive imputabile titularului.”.</p>
--	--	--	---

	<p>naționale, ordinii sau sănătății publice și care nu pot fi remediate sau dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termenul stabilit la alin. (6).</p> <p>Reieșind din cele menționate, propunem a se revedea această prevedere prin prisma faptului că furnizorul poate să piardă numai dreptul la utilizarea a resurselor ce nu le utilizează. Totodată va fi necesar a se stabili organul competent care va monitoriza neutilizarea, procedura prin care se va constata acest fapt și efectele juridice ale acestor constatări, procedura retragerii dreptului de utilizare a unui anumit resurs, dreptul furnizorului la opozabilitate și la rambursarea mijloacelor bănești achitate pentru perioada ulterioară retragerii dreptului de utilizare a resurselor vizate.</p>	
	<p>La propunerea ce se referă la modificarea alin. (3) din art. 32 prin introducerea literei f) „ne admiterea concentrării în posesia unui furnizor a unui volum de spectru radio nu mai mare decât cel stabilit”. Redacția actuală a acestei prevederi nu corespunde ideii ”de principiu” a tehnicii legislative, care trebuie să fie o normă generală și diriguitoare, ci seamănă a fi un mecanism de aplicare a principiului de gestionare eficientă a spectrului radio, prevăzut la art.7 al Legii comunicațiilor. Totodată, în conformitate cu lit. a) art. 19 al Legii Legii 780/2001 ”frază se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat”. Redacția actuală generează un șir de întrebări și permite interpretarea echivocă a termenului de ”concentrare de spectru” fiindcă nu este stabilit cine stabilește și care sunt criteriile după care se stabilește ”concentrarea” și când se consideră ”concentrare” care cade sub incidența acestei norme? Care este procedura stabilirii concentrării și care sunt efectele juridice ale acestui fapt? Cum e posibil ca un furnizor să concentreze spectrul dacă acesta este acordat de autoritățile împuternicite ale statului și după niste reguli clar definite? Care este practica europeană la această întrebare?</p> <p>Reieșind din cele expuse, propunem revizuirea acestei norme.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Urmare a obiecției în cauză a ÎM Moldcell SA, prevederile respective au fost excluse din proiect. Totodată MTIC a completat proiectul prin introducerea la alin. (3) din art. 32 al Legii Comunicațiilor Electronice a unei noi litere „d¹) neadmiterea tezaurizării spectrului radio manifestată prin neutilizarea resursei alocate;”.</p>
	<p>La propunerea ce se referă la modificarea alin. (2) din art. 38 prin introducerea literei e) sunt aceleași comentarii ca la lit. (b) din scrisoare (propunerea ce se referă la litera f) la al. 3, articolul 31 al Legii comunicațiilor electronice).</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>A se vedea argumentarea MTIC la obiecția respectivă a I.M. Orange Moldova S.A..</p>
	<p>Referitor la solicitarea MTIC nr. 01/1949 din 05.12.2012: Proiectul Hotărîrii cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15.11.2007. În acest context, menționăm următoarele recomandări:</p> <p><i>Referitor la propunerea de a se expune în redacție nouă art. 9, al. 2 al Legii 241/2007:</i></p>	<p>Nu se accepta.</p> <p>Propunerea de expunere a art.9. alin.2) într-o redacție nouă are drept scop concretizarea drepturilor și obligațiilor organului de control al prelucrărilor de date cu caracter personal în cadrul colaborării cu Agenția națională pentru</p>

		<p>În conformitate cu prevederile Legii comunicațiilor 241/2007, în cadrul Legii în articole special dedicate, sunt indicate limitele și metodele de colaborare a ANRCETI cu organul central de specialitate și cu autoritatea de protecție a concurenței. Reieșind din acest context, este clar din ce cauză în alineatul 2 al art. 9 al Legii se specifică suplimentar colaborarea cu aceste autorități. Astfel, din motivul că în cadrul Legii nu se specifică o colaborare specială cu autoritatea de protecție a datelor cu caracter personal, considerăm că în Lege este suficient faptul că este indicat că ANRCETI colaborează cu autoritățile publice, din cadrul cărora face parte și autoritatea de protecție a datelor cu caracter personal.</p> <p><i>Referitor la propunerea de a se modifica art.20, al. 3, lit. c) prin substituirea sintagmei "de cel puțin 6 luni" cu sintagma "6 luni" dorim să menționăm :</i></p> <p>a. În conformitate cu prevederile articolului 20 lit. c), se stipulează că "Informațiile ce țin de serviciile de telefonie mobilă sau fixă vor fi păstrate o perioadă de cel puțin un an, iar cele ce țin de rețeaua Internet - de cel puțin 6 luni." Observăm că legea delimitează 2 categorii de termene de păstrare a datelor cu caracter personal "de cel puțin un an" și "de cel puțin 6 luni" în dependență de tehnologia de comunicații implicată la deservirea utilizatorului. Astfel, pentru armonizarea prevederilor articolului dat, considerăm că în cazul în care se modifică termenul de păstrare a datelor personale în cazul rețelei de internet, atunci acesta e necesar să fie modificat și pentru păstrarea datelor și pentru serviciile de telefonie fixă și mobilă. Din aceste considerente, propunem suplimentar, substituirea sintagmei "de cel puțin un an" cu sintagma "un an".</p> <p>b. Totodată, dorim să menționăm, că modificarea termenilor din al. 3, lit. c) al art. 20 al Legii comunicațiilor 241/2007 e necesar să fie coroborată cu prevederile art. 7, al. 1, lit. f) al Legii privind prevenirea și combaterea criminalității informatice din 03.02.2009 ce stabilește că furnizorul este obligat să asigure monitorizarea, supravegherea și păstrarea datelor referitoare la trafic, pe o <i>perioadă de cel puțin 180 de zile calendaristice</i>, pentru identificarea furnizorilor de servicii, utilizatorilor de servicii și a canalului prin al cărui intermediu comunicația a fost transmisă.</p>	<p>reglementare în comunicații electronice și tehnologia informației prin furnizarea reciprocă a informațiilor necesare aplicării atât a prevederilor legislației cu privire la protecția de date cu caracter personal, cât și a prevederilor legislației privind comunicațiile electronice.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Acele propuneri urmează să fie incluse la modificarea ulterioară a Legii comunicațiilor electronice nr.241/2007.</p>
--	--	--	---

2.	I.M. Orange Moldova S.A.	<p>Orange Moldova nu susține completarea art. 24 alin. (11) cu litera a¹), pe motiv că această normă ar anula practic litera a), care garantează un termen minim de valabilitate de 15 ani pentru licențele de utilizare a spectrului radio numărul cărora este limitat. Luând în considerare faptul că asemenea licențe sunt eliberate contra unor taxe foarte mari și investițiile necesare pentru îndeplinirea condițiilor de licență (acoperire, etc.) sunt la fel foarte mari, considerăm necesară garantarea prin lege a unui termen minim de valabilitate a licenței, suficient pentru amortizarea investițiilor.</p> <p>Înțelegem că completarea în cauză este determinată de expirarea licenței GSM a Orange Moldova anul viitor și de necesitatea de a elibera acestuia o licență nouă pe o perioadă de 20 luni până când va fi organizat un concurs pentru asignarea întregului spectru GSM, așa cum prevede proiectul Programului național de management a spectrului radio. Articolul 24 alin. (11) lit. d) permite eliberarea unei asemenea licențe, la solicitarea titularului, și Orange Moldova este dispusă să facă o asemenea solicitare. În acest scop, Guvernul ar putea adopta o hotărâre prin care să recomande Agenției eliberarea unei asemenea licențe Orange Moldova și să stabilească taxa pentru eliberarea acesteia. De pildă:</p> <p>„1. Se recomandă Agenției ca, la expirarea licenței pentru prestarea serviciilor de telefonie celulară mobilă, standardul GSM, eliberate Î.M. „Orange Moldova” S.A., să elibereze ultimei, prin încredințare directă, o nouă licență de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio care fac obiectul licenței care expiră, cu termenul de valabilitate de 20 luni [sau până la eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în benzile de frecvențe 900MHz și 1800 MHz pe bază de concurs, organizat și desfășurat de Agenție în termenii prevăzuți de Programul național de management a spectrului radio, aprobat de Guvern].</p> <p>2. Taxa pentru eliberarea licenței noi va fi stabilită în mărime de 888889 dolari S.U.A. [sau mărimea unei părți din taxa achitată pentru licența care expiră, proporționale cu termenul de valabilitate a licenței noi].”</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>A se vedea argumentarea MTIC la obiecția respectivă a ÎM Moldcell SA.</p>
		<p>Orange Moldova nu susține completarea art. 31 alin. (3) cu litera f). Pe de o parte, revocarea de drept a licenței de utilizare a resurselor de spectru radio este incompatibilă cu art. 10 al Directivei privind autorizarea, în redacția Directivei 2009/140/CE. Ultima prevede un șir de garanții procesuale pentru titularii de licență, cum ar fi dreptul titularului de licență de a fi notificat despre faptul că autoritatea de reglementare a constatat</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>A se vedea argumentarea MTIC la obiecția respectivă a ÎM Moldcell SA. Totodată, art. 9, alin. (7) din Directiva 2009/140/CE prevede că „Fără a se aduce atingere dispozițiilor din directivele speciale</p>

		<p>nerespectarea acestei obligații, de a-și exprima punctul său de vedere într-un termen rezonabil și de a remedia încălcarea într-un termen rezonabil.</p> <p>Pe de altă parte, revocarea de drept ar crea o situație de incertitudine juridică, când un drept s-ar considera anulat fără să existe un act constatator care să confirme survenirea condiției pentru anularea dreptului. Ca rezultat, ar putea apărea mai multe neclarități legate de faptul cum trebuie aplicată această normă. De pildă, cum de procedat dacă titularul de licență a început totuși sau a continuat utilizarea resurselor de spectru radio după expirarea termenului de un an de neutilizare, înainte ca să existe o reacție din partea autorității de reglementare la expirarea acestui termen. În lipsa unei asemenea reacții, acest titular ar putea să lanseze o rețea și să deservască o bază de clienți, după care brusc să piardă totul. De asemenea, nu este clar dacă termenul de un an este cumulativ sau continuu, dacă se revocă toate resursele de spectru radio asignate prin licență sau doar cele care nu au fost utilizate, dacă licența se revocă și atunci când resursele nu au putut fi utilizate din motive ce nu depind de voința titularului. În plus, sintagma „resurse de spectru radio alocate în perioada de valabilitate a licenței” nu poate fi aplicată resurselor asignate conform noului regim de licențiere, deoarece pentru fiecare asemenea resursă se eliberează o licență nouă.</p> <p>Presupunem că intenția de a introduce această normă este determinată de dorința de a soluționa problema resurselor de spectru radio asignate Eventis Mobile. În opinia Orange Moldova, asemenea completare ar fi inutilă din această perspectivă, deoarece nu ar avea efect retroactiv și nu ar putea fi aplicată licențelor eliberate până la intrarea în vigoare a completării. Totodată, considerăm că art. 31 alin. (2) lit. b) al Legii comunicațiilor electronice permite revocarea licenței eliberate acestei întreprinderi.</p> <p>Obligația de a folosi canalele sau frecvențele radio asignate prin licență poate fi prevăzută în condițiile de licență, iar art. 31 alin. (2) lit. b) ar permite revocarea dreptului de utilizare a canalelor sau frecvențelor respective în cazul neremedierii în termenul stabilit a neconformității.</p> <p>Orange Moldova nu susține completarea art. 32 alin. (3) cu litera f). În primul rând, nu este stabilit volumul de spectru maxim admisibil și nici cine îl va stabili, fapt care creează o situație de incertitudine juridică și condiții pentru abuzuri. În al doilea rând, nu este clar dacă asemenea restricție ar avea efect retroactiv, în sensul că Orange Moldova va trebui să renunțe la o parte din spectrul deja asignat. De asemenea, nu este clar dacă Orange Moldova va putea obține o nouă licență pentru întreg spectrul GSM</p>	<p>și ținând seama de circumstanțele naționale relevante, statele membre pot stabili norme în scopul prevenirii teaurizării spectrului, în special prin impunerea unor termene stricte pentru exploatarea efectivă a drepturilor de utilizare de către deținătorul drepturilor și prin aplicarea de sancțiuni, inclusiv sancțiuni financiare sau retragerea drepturilor de utilizare în cazul nerespectării acestor termene. Aceste norme se stabilesc și se aplică într-un mod proporțional, nediscriminatoriu și transparent.”</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>A se vedea argumentarea MTIC la obiecția respectivă a ÎM Moldcell SA. MTIC va ține cont de obiecțiile expuse de autor la definitivarea Programului național de management a spectrului radio.</p>
--	--	---	--

	<p>deținut la moment până la organizarea concursului prevăzut de proiectul Programului național de management a spectrului radio. În al treilea rând, sintagma „un furnizor” nu acoperă situația în care resursele sunt concentrate în posesia mai multor furnizori care fac parte din același grup.</p> <p>În acest context, se propune ca Guvernul să prevadă în proiectul Programului național de management a spectrului radio care vor fi aceste restricții și că asemenea restricții vor intra în vigoare la data la care se vor organiza concursurile pentru asignarea spectrului respectiv.</p>	
	<p>Orange Moldova nu susține completarea art. 38 alin. (2) cu litera e). Obligația de a folosi frecvențele asignate prin permisul tehnic poate fi prevăzută în condițiile permisului, iar art. 38 alin. (2) lit. d) ar permite anularea acestuia pentru depășirea termenului de remediere a neconformității.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Legea Comunicațiilor Electronice nu prevede includerea în permisul tehnic a careva condiții, în afara de respectarea parametrilor tehnici ai stației, incluse în permis. Prevederile art. 38 alin. (2) lit. d) din Legea Comunicațiilor Electronice se referă la termenul de remediere a neconformității (depășirii valorii admisibile a parametrilor tehnici ai stației incluși în permisul tehnic), ci nu la neutilizarea resurselor de frecvență asignate. Totodată MTIC a mărit pînă la 12 luni, la recomandarea ANRCETI, termenul neutilizării a resurselor de spectru radio asignate. Acest termen a fost stabilit din considerente că este suficient pentru restabilirea funcționării stației.</p>
	<p>Orange Moldova a examinat proiectul Legii menționat mai sus, prezentat pentru consultare cu scrisoarea MTIC nr. 01/1949 din 05 decembrie 2012. În legătură cu aceasta, Vă atragem atenția că termenele de păstrare a informațiilor, prevăzute în penultima frază a art. 20 alin. (3) lit. c), atât în redacția actuală, cât și în cea propusă în proiectul în cauză, deviază de la cerințele stabilite la art. 6 al Directivei 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate și prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețelele de comunicații publice. În plus, stabilirea doar a termenului maxim de păstrare a informațiilor face posibilă situația în care furnizorii nu vor păstra deloc informațiile ce țin de serviciile de acces la Internet, ceea ce probabil va stârni nemulțumirea organelor de urmărire penală.</p> <p>În acest context, propunem expunerea acestei fraze în următoarea redacție: <i>„Informațiile specificate mai sus se păstrează pe perioade de cel puțin șase</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Această propunere de stabilire a termenului de</p>

		<p><i>luni și nu mai mult de doi ani de la data efectuării comunicației”.</i></p> <p>De asemenea, Vă amintim că anterior Orange Moldova a mai prezentat un aviz la un proiect de Lege similar, propus de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și prezentat pentru consultare de MTIC cu scrisoarea nr. 01/1675 din 12 octombrie 2012.</p> <p>În acest aviz (scrisoarea nr. 4876 din 26 octombrie 2012), am prezentat mai multe propuneri de racordare a legislației Republicii Moldova din domeniul protecției datelor cu caracter personal în sectorul comunicațiilor electronice la legislația comunitară de specialitate. Cu regret, MTIC nu a oferit încă un răspuns la aceste propuneri. Totodată, ținem să remarcăm că lipsa reglementărilor în cauză creează o situație de incertitudine, când furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului nu-și cunosc exact drepturile și obligațiile, fapt care impune constrângeri excesive și nejustificate în activitatea de întreprinzător și nu asigură o protecție adecvată abonaților.</p> <p>În baza celor expuse, solicităm respectuos că proiectul de față să fie modificat și completat și ținând cont de propunerile Orange Moldova făcute în avizul menționat.</p>	<p>păstrare a informației timp de 6 luni, este coroborată cu prevederile art. 7, al. 1, lit. f) al Legii nr.20 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice din 03.02.2009 ce stabilește că furnizorul este obligat să asigure monitorizarea, supravegherea și păstrarea datelor referitoare la trafic, pe o <i>perioadă de cel puțin 180 de zile calendaristice</i>, pentru identificarea furnizorilor de servicii, utilizatorilor de servicii și a canalului prin al cărui intermediu comunicația a fost transmisă.</p>
3.	S.A.”Moldtelecom”	Lipsa de obiecții.	
4.	Asociația Națională a Companiilor Private din domeniul TIC (ATIC)	Nu a prezentat aviz în termenul stabilit pentru consultări publice a proiectului.	
5.	„Sun Communications” SRL	Nu a prezentat aviz în termenul stabilit pentru consultări publice a proiectului.	

Ministrul tehnologiei informației și comunicațiilor

Pavel FILIP

TABELUL DE CONCORDANȚĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI
din 15 noiembrie 2007

1. Titlul actului comunitar, subiectul reglementat și scopul acestuia

Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice; Directiva 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE; Directiva 2009/140/CE din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelor și serviciilor de comunicații electronice
Subiectul reglementat: rețelele și serviciile de comunicații electronice; prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice

Scopul: Directivele stabilesc cadrul de reglementare UE pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice precum și cadrul de reglementare pentru prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice

2. Titlul actului normativ național, subiectul reglementat și scopul acestuia

Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007

Subiectul: Modificarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007

Scopul: dezvoltarea cadrului legal în domeniu în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a datelor personale și a confidențialității utilizatorilor finali de servicii publice de comunicații electronice, precum și posibilității de intervenție efectivă a organului de control al prelucrărilor de date cu caracter personal - măsuri prevăzute la pct.38 al Programului Național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.130 din 24 februarie 2012; dezvoltarea cadrului legal în domeniu în vederea asigurării utilizării eficiente a spectrului de frecvențe radio pentru furnizarea rețelor și serviciilor de comunicații electronice.

3. Gradul de compatibilitate - compatibil.

--	--	--	--	--	--

4. Prevederile și cerințele reglementărilor comunitare (articolul, paragraful)	5. Prevederile actului normativ național /capitolul, articolul, subparagraful, punctul, etc.)	6. Diferențe	7. Motivele ce explică faptul că proiectul este parțial compatibil sau incompatibil	8. Instituția responsabilă –	9. Termenul-limită de asigurare a compatibilității complete a actului național
<p>Art.1 alin.(1) și Art. 5 alin.(1) al Directivei 2002/58/CE din 12.07.2002 Confidențialitatea comunicațiilor</p> <p>„Prezenta directivă armonizează dispozițiile statelor membre, în vederea asigurării unui nivel echivalent de protecție a drepturilor la confidențialitatea datelor personale, în domeniul prelucrării de date personale în sectorul comunicațiilor electronice.”</p>	<p>Pct. 3. Articolul 9:</p> <p>alin.(2) se expune în redacție nouă:</p> <p>„(2) În vederea îndeplinirii prevederilor prezentei legi, Agenția colaborează cu organul central de specialitate, cu autoritatea pentru protecția concurenței, organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal și alte autorități publice, inclusiv prin furnizarea reciprocă a informațiilor necesare aplicării prevederilor legislației privind comunicațiile electronice, legislației cu privire la protecția concurenței și legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Colaborarea între Agenție și autoritățile enumerate în prezentul alineat se efectuează conform delimitării de funcții și atribuții date prin lege.”</p>	Compatibil			
<p>Articolul 6 al Directivei 2006/24/CE, Perioade de păstrare</p> <p>Statele membre se asigură că toate categoriile de date specificate la articolul 5 se păstrează pe perioade de cel puțin șase luni și nu mai mult de doi ani de la data efectuării comunicației.</p>	<p>Pct. 4. Articolul 20:</p> <p>alin.(3) litera c) sintagma „de cel puțin 6 luni” se substituie cu sintagma „de 6 luni”.</p>	Compatibil			

<p>Art. 9, alin. (7) din Directiva 2009/140/CE din 25.11.2009 „Fără a se aduce atingere dispozițiilor din directivele speciale și ținând seama de circumstanțele naționale relevante, statele membre pot stabili norme în scopul prevenirii teaurizării spectrului, în special prin impunerea unor termene stricte pentru exploatarea efectivă a drepturilor de utilizare de către deținătorul drepturilor și prin aplicarea de sancțiuni, inclusiv sancțiuni financiare sau retragerea drepturilor de utilizare în cazul nerespectării acestor termene. Aceste norme se stabilesc și se aplică într-un mod proporțional, nediscriminatoriu și transparent.”.</p>	<p>Pct. 6. Articolul 31:</p> <p>la alineatul (3) după litera e) se introduce litera f) cu următorul conținut:</p> <p>„f) prin neexercitarea, pentru mai mult de 12 luni, a drepturilor conferite prin licență în scopul pentru care acestea au fost acordate ori în cazul în care exercitarea dreptului de utilizare este întreruptă, pe un termen mai mult de 12 luni, din motive imputabile titularului.”.</p>	Compatibil			
	<p>Pct.7. Articolul 32:</p> <p>la alineatul (3) după litera d) se introduce litera d1) cu următorul conținut:</p> <p>„d1) neadmiterea teaurizării spectrului radio manifestată prin neutilizarea resursei alocate;”.</p>	Compatibil			
	<p>Pct.8. Articolul 38:</p> <p>la alineatul (2) după litera d) se introduce litera e) cu următorul conținut:</p> <p>„e) în cazul neutilizării mai mult de 12 luni a resurselor de spectru radio asignate”.</p>	Compatibil			